

Jesenska arhivistička škola Međunarodnog instituta za arhivske znanosti Trst/Maribor. Poslijediplomski obrazovni tečaj iz područja informacijskih znanosti.
Trst, Italija, 6-13. studenoga 2011.

Kao i prethodnih godina, u organizaciji Međunarodnog instituta za arhivske znanosti Trst/Maribor (*International Institute for Archival Science of Trieste and Maribor*), Državnog arhiva u Trstu (*Archivio di Stato di Trieste*), Sveučilišta u Mariboru (*CIMRS/University of Maribor*) i Srednjoeuropske inicijative (*CEI/Central European Initiative*), u razdoblju od 6. do 13. studenoga 2011. u Trstu je održan poslijediplomski obrazovni tečaj iz područja arhivistike i informacijskih znanosti pod nazivom Jesenska arhivistička škola (*Autumn Archival School*). Škola se održavala u prostorijama Hotela Adriatico u sklopu Međunarodnog centra za teorijsku fiziku Abdus Salam u Grignanu kod Trsta.

Organizator Škole, kao i prethodnih godina, bila je Grazia Tatò, ravnateljica Državnog arhiva u Trstu, a koordinator Peter Pavel Klasinc, ravnatelj Međunarodnog instituta arhivskih znanosti Trst/Maribor. Za sudionike Jesenske arhivističke škole 2011. godine odabrano je 28 arhivista iz europskih i azijskih država: Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Češke, Italije, Makedonije, Malezije, Crne Gore, Sultanata Oman, Rumunjske, Rusije, Srbije, Slovačke, Slovenije i Ukrajine.

Sudionici Škole prisustvovali su 7. i 8. studenoga obilježavanju 21. Međunarodnog arhivskog dana koji se održavao u Trstu. Konferencija je bila posvećena temama: projekti u europskim arhivskim institucijama i arhivi u današnjem društvu.

Konferenciju su svojim pozdravnim govorima otvorili Grazia Tatò, ravnateljica Državnog arhiva u Trstu, Luciano Scala, ravnatelj Generalne direkcije za arhive u Ministarstvu kulturnih dobara i aktivnosti Republike Italije, Franci Demšar, ravnatelj Agencije za istraživanje Republike Slovenije, Frank Kangler, gradonačelnik Maribora, Roberto Cosolini, gradonačelnik Trsta, Antonio Dentoni Litta, bivši predsjednik Izvršnog vijeća Međunarodnog instituta za arhivske znanosti Trst/Maribor, Aldo Sparti, novi predsjednik Izvršnog vijeća Međunarodnog instituta za arhivske znanosti Trst/Maribor, David Leitch, glavni tajnik Međunarodnog arhivskog vijeća i Marko Filli, ravnatelj Radio Televizije Slovenije.

Peter Pavel Klasinc kratko je izvijestio o aktivnostima Međunarodnog instituta arhivskih znanosti Trst/Maribor za razdoblje od listopada 2010. do studenoga 2011. godine. Charles Kecksemeti, bivši glavni tajnik Međunarodnog arhivskog vijeća dao je kratak osvrt na objavljena izlaganja s 20. Međunarodnog arhivskog dana u časopisu *Atlanti*. Uslijedila su izlaganja tematski posvećena projektima u europskim arhivskim institucijama, a održali su ih predstavnici slijedećih država: Grazia Tatò (Italija), Christine Martinez (Francuska), Patricia Whatley (Velika Britanija), Marie-Claude Delmas (Francuska), Yolanda Cagigas Ocejo i José Maria Morell Oliver (Španjolska), Olivera Porubović-Vidović (Srbija), Josef Hanus i Emilia Hanusova (Slovačka), Helina Tennesilm (Estonija), Caroline Maximoff (Austrija) i Alenka Šauperl (Slovenija).

Izlaganja o arhivima u sadašnjosti održali su: Peter Pavel Klasinc (Slovenija), Anne Gilliland (SAD), Sue McKemmish (Australija), Azem Kožar i Izet Šabotić (Bosna i Hercegovina), Christian Kruse (Njemačka), Michail V. Larin (Rusija), Christina Bian-

chi (Švicarska), Danijela Branković, Jovan Popović (Srbija), Marijan Gerdej, Milan Silan, Zdenka Semlič Rajh, Miroslav Novak, Jelka Melik i Mateja Jeraj (Slovenija), Živana Hedbeli (Hrvatska), Massimo Colombo, Antonio Ratti, Sonia Galasso i Antonio Monteduro (Italija), Spyridoula Arathymou (Grčka), Magdalena Marosz (Poljska), Ilana Budowski (Izrael), Snežana Pejović (Crna Gora), Andrei Rybakou (Bjelorusija), Elisabeth Schögggl-Ernst (Austrija), Bogdan Florin Popovici (Rumunjska), Majella Marquez (Malezija), Leonor Calvao Borges (Portugal) i Iryna Matiash (Ukrajina). Nakon izlaganja, 8. studenoga održan je okrugli stol i time je formalno završena konferencija.

Dana 9. studenoga 2011. započelo je održavanje Jesenske arhivističke škole. Nakon pozdravnih govora G. Tatò i P. P. Klasinca, uslijedilo je pojedinačno predstavljanje sudionika Škole. Nakon uvodnog dijela uslijedila su predavanja koja su održali Carlo Vivoli, Aldo Sparti i Carolina Maximoff. Aldo Sparti je u svom izlaganju predstavio portal o mediteranskim zemljama i njegov sadržaj s digitaliziranim katastarskim gradivom nastalim izmjerom u razdoblju Napoleona. Sve detaljnije obavijesti o portalu dostupne su na adresi www.archividelmediterraneo.org. Carlo Vivoli se u svom izlaganju bavio problematikom prava na pristup informacijama, arhivima i arhivskom gradivu, kao i razlikama u ostvarivanju prava na pristup informacijama u mnogim državama. U izlaganju se osvrnuo i na etički kodeks arhivista, kao i na praksu europske politike da je pristup arhivima i arhivskom gradivu pravo koje se kao takvo ne naplaćuje. Carolina Maximoff je u svom izlaganju predstavila Međunarodni centar za arhivska istraživanja ICARUS, u koji je uključen znatan broj zemalja prvenstveno iz srednje i jugoistočne Europe, a više informacija o samom projektu može se saznati na adresi www.icar-us.eu. Predstavljen je i projekt o dostupnim digitaliziranim poveljama i listinama, a detaljnije informacije mogu se saznati na adresi www.monasterium.net.

Istoga dana organiziran je i izlet tijekom kojeg su sudionici Škole posjetili i razgledali Državni arhiv u Goriziji i Pokrajinski arhiv u Novoj Gorici. U iduća dva dana sudjelovali su u radionici ICA ATOM (*Access to memory*), pod vodstvom Adele Torrance, arhivistice iz UNESCO-a. ATOM je arhivski sustav pokrenut od strane Međunarodnog arhivskog vijeća u kojem se pomoću međunarodnih normi unose i upisuju podaci o arhivskom gradivu koje se nalazi u instituciji. Ideja o ATOM-u pokrenuta je 1. srpnja 2008. godine, a kao korisnici sustava u njega se mogu uključiti nacionalni arhivi, sveučilišni arhivi, arhivi lokalne uprave i srodne institucije. Prva verzija ICA ATOM-a puštena je u opticaj u studenom 2010. Više informacija o samom sustavu može se pronaći na adresi <http://ica-atom.org>. Sustav je besplatan i dostupan za skidanje <http://ica-atom.org/download.html>. Dana 12. studenoga sudionici Škole posjetili su i Državni arhiv u Trstu gdje su im održana predavanja, a između ostalog mogli su razgledati tematsku izložbu arhivskoga gradiva vezano uz gastronomiju. Izlaganja su održali Miroslav Novak, Zdenka Semlič Rajh, Giulia Barrera i Josef Hanus. Miroslav Novak se u svom izlaganju bavio problematikom informacijskih kanala o arhivskom gradivu, razinama opisa gradiva, te poveznicama među opisima dokumenata. Zdenka Semlič Rajh je svoje izlaganje posvetila tematici formiranja arhivskog fonda te načelu provenijencije i prvobitnog reda. Između ostalog dala je kratak pregled razvoja načela provenijencije i njegoa prihvaćanja od strane arhivske struke. Giulia Barrera održala je izlaganje vezano uz ljudska prava i arhive. U izlaganju dala je kratak osvrt na razvoj ljudskih prava, Deklaraciju o ljudskim pravima, te uz osnovna ljudska prava naglasila pravo na pristup informacijama. Vezano uz pristup arhivima naglašeno je da isto spada u područje kulturnih prava, kao primjerice pravo na povi-

jest, pravo na očuvanje kulturne baštine i sl. Više informacija o situaciji u svijetu što se tiče ljudskih prava može se saznati na adresi www.freedominfo.org. Josef Hanus je svoje izlaganje posvetio tematici zaštite arhivskoga gradiva, njegove konzervacije te standardima oko provođenja istog.

Nakon predavanja održana je radionica tijekom koje su sudionici Škole nastavili s izradom višejezičnog rječnika arhivske terminologije uz koordinaciju Antonia Montedura. Po završetku radionice uslijedila je dodjela priznanja o pohađanju tečaja sudionicima Škole. Radi daljnjeg stručnog usavršavanja arhivista predviđeno je organiziranje ovog poslijediplomskog obrazovnog tečaja i u 2012. godini. Sve detaljnije obavijesti o Jesenskoj arhivističkoj školi u 2011. godini mogu se pronaći na adresi www.ias-trieste-maribor.eu.

Jasna Požgan